

Jelentkezési felhívás

a Szegedi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának középiskolai tanulók számára rendezett III. Both Ödön Közjogtörténeti Emlékversenyre

A verseny célja:

A Szegedi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának (a továbbiakban: Kar) célkitűzése az, hogy e tanulmányi verseny keretében a jogtörténet, a politikatörténet, a közügyek és a jogrendszerek iránt érdeklődő középiskolai tanulók számára lehetőséget teremtsen arra, hogy az eddig – e körben – megszerzett ismereteiket elmélyíthessék, a gondolkodási horizontjukat kiszélesíthessék, valamint tudásukat egymással – egy csapatverseny keretei között – összemérhessék.

A verseny alapítója: Prof. Dr. Görög Márta, dékán

A verseny időpontja: 2023. január 13. (péntek)

A verseny helyszíne: Szegedi Tudományegyetem, Állam- és Jogtudományi Kar

A verseny jellege és a jelentkezésre jogosultak köre:

A verseny országos szinten hirdetett csapatverseny, amelyre a középiskolák 11. és 12. osztályos tanulóiból álló **háromfős csapatok** jelentkezhetnek.

Jelentkezés módja:

A csapatok a versenyre a jelentkezési felhíváshoz mellékelte vagy a Kar honlapjáról (www.juris.u-szeged.hu) letölthető *jelentkezési lapnak* és az *írásbeli pályamunkának* a both.ajtk@szte.hu e-mail címre való egyidejű megküldésével jelentkezhetnek.

Figyelem! A jelentkezési létszám minimuma **öt**, míg a maximuma **tizenkét** csapat. Ha a jelentkező csapatok létszáma meghaladja a tizenkettőt, akkor az írásbeli pályamunkák sorrendje rangsorolja a jelentkezőket, amely alapján meghatározásra kerül a jelenléti versenyben való részvételre jogosultak köre.

A jelentkezési határidő:

2022. november 30.

Díjazás:

- I. helyezett csapat: 180.000 forint (csapattagonként: 60.000 forint) összértékű pénzjutalomban részesül. (Továbbá az első helyezett csapat tagjai közül azok, akik a felsőfokú tanulmányaikat a 2023/24. vagy a 2024/25. tanév őszi félévében az SZTE ÁJTK bármely szakán, nappali tagozatos hallgatóiként kezdik meg, további egyszeri, egyösszegű 100.000 forintos ösztöndíjban részesülnek)
- II. helyezett csapat: 120.000 forint (csapattagonként: 40.000 forint) összértékű pénzjutalomban részesül.
- III. helyezett csapat: 90.000 forint (csapattagonként: 30.000 forint) összértékű pénzjutalomban részesül.

Kapcsolattartó:

Dr. Pétervári Máté, adjunktus (petervari.mate@juris.u-szeged.hu, vagy both.ajtk@szte.hu)

A verseny felépítése:

A verseny három feladattípusból áll, amelynek keretében a csapatoknak:

- egy rövid írásbeli pályamunkát (A) kell elkészíteniük,
- egy írásbeli közjogtörténeti alapismereti tesztet (B) kell kitölteniük,
- majd egy – az ún. Pecha Kucha – prezentációs módszeren alapuló szóbeli előadást (C) kell tartaniuk (a feladattípusok részletesebb leírását lásd lentebb).

A feladattípusok leírása

(A) Az írásbeli pályamunka benyújtása

Legalább fél íves (20 ezer leütés) pályamunka elkészítése a lábjegyzetek beszámításával az irodalomjegyzék nélkül. Az alábbi témákból várjuk a dolgozatokat:

1. Pannónia provincia igazgatástörténete a Kr. u. I. és II. században

[A cél a római provinciák igazgatási rendszerének (ill. modelljeinek) bemutatása a principátus első két évszázadának időkeretére lehatárolva, s a kutatás fókuszát Pannónia (később pedig Pannónia inferior) provinciátörténetére korlátozva. Fontos lenne a dolgozatban az ún. elsődleges források megjelenítése pl. antik auktorok Pannónia provinciával kapcsolatos közlései, epigráfiai emlékek.]

Megjegyzendő: nem kell átfogó tanulmányt készíteni az adott korszakról, elegendő a megadott témán belül egy kis résztéma kiragadása is.

Alapvető hazai irodalom:

MÓCSY András: *Pannónia a korai császárság idején*. Budapest, Apollo, 1975.

MÓCSY András – FITZ Jenő: *Pannónia régészeti kézikönyve*. Budapest, Akadémiai, 1990.

FEHÉR Bence – KOVÁCS Péter (szerk.): *Pannónia története Kr. u. 54-166 között*. Budapest, Károli Egyetemi, 2001.

SZABÓ Miklós – BORHY László: *Magyarország története az ókorban. Kelták és rómaiak Magyarországon*. Budapest, L'Harmattan, 2015.

2. A római társadalom rétegződése a Kr. u. I. században

[A cél a római társadalom egyes rétegei heterogenitásának bemutatása, valamint a római kori társadalmi mobilitási lehetőségek értékelése. Fontos lenne a dolgozatban az ún. elsődleges források (pl. antik auktoroktól származó szövegek) megjelenítése.]

Megjegyzendő: nem kell átfogó tanulmányt készíteni az adott korszakról, elegendő a megadott témán belül egy kis résztéma kiragadása is.

Alapvető hazai irodalom:

ALFÖLDY Géza: *Római társadalomtörténet*. Budapest, Osiris, 2000.

HEGYI W. György - SZABÓ Edit - HAVAS László: *Római történelem*. Budapest, Osiris, 2007.

3. A Pragmatica Sanctio elfogadása és jelentősége

[A cél a Pragmatica Sanctio és utóéletének bemutatása, így pl. hangsúlyt kaphatnak keletkezési körülményei, hatása vagy közjogi szerepe.]

Ehhez segítséget nyújthatnak az alábbi linkeken online elérhető közjogi irodalmak:

<https://dtg.ogyk.hu/hu/gyujtemenyismertetok/konyvismertetok/jogi-temaju-konyvek>

4. Andrassy Gyula élete és munkássága

[A cél Andrassy életművéből a jogi vonatkozású elemek megragadása, így pl. miniszterelnöki, vagy közös külügyminiszteri munkássága kapcsán várunk egy szabadon választott témát.]

Ehhez segítséget nyújthatnak az alábbi linkeken online elérhető országgyűlési dokumentumok vagy minisztertanácsi jegyzőkönyvek:

https://library.hungaricana.hu/hu/collection/orszaggyulesi_dokumentumok/

<https://adatbazisokonline.hu/adatbazis/minisztertanacsi-jegyzokonyvek-1867-1944>

5. A NATO csatlakozást és az Észak-atlanti Szerződést kihirdető törvényhez kapcsolódó viták

[A cél Magyarország NATO-hoz való csatlakozását megelőző hivatalos magyar-NATO kapcsolatok és vonatkozó programok történetének bemutatása. Továbbá, az előadás irányulhat a z Alkotmánybíróság nemzetközi szerződést kihirdető törvény alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára és megsemmisítésére irányuló indítvány tárgyában hozott 5/2001. (II. 28.) AB határozat elemzésére.]

Ehhez segítséget nyújthatnak az alábbi linkeken online elérhető irodalmak:

Magyarország a NATO-ban: https://2010-2014.kormany.hu/download/0/7b/20000/magyarorszag_a_NATO-ban.pdf

ALMÁSI Ferenc: Honvédelmünk NATO integrációs folyamatának áttekintése, tapasztalatai és következtetései jogi szempontból. PhD értekezés, 2005. <https://nkerepo.uni-nke.hu/xmlui/bitstream/handle/123456789/12032/ertekezes.pdf;jsessionid=B18EBEE44457B0155FBC3817881D8CBB?sequence=1>

Együtt a biztonságért, a NATO bemutatása: https://www.nato.int/nato_static/assets/pdf/pdf_publications/20120118_nato_security_hung.pdf

6. Népszavazási tapasztalatok - milyen szereppel bírhat a nép hangja Magyarország külkapcsolataiban

[A cél annak bemutatása, hogy a népszavazás mint a közvetlen demokrácia eszköze milyen szereppel bírt Magyarország külkapcsolatainak „nagy pillanataiban” pl. a NATO vagy EU csatlakozás során. Milyen hatással lehet a nép hangja a XXI. században, akár külföldi példák összehasonlításában pl. Brexit.]

Ehhez segítséget nyújthatnak az alábbi linkeken online elérhető irodalmak

KUKORELLI István: *Az országos népszavazás, 1989–1998.*
http://www.politikaievkonyv.hu/online/mp10/1-24_kukorelli.html

MOLNÁR Dóra: *A népszavazás és a népszavazási eljárás az új törvény tükrében – különös tekintettel az alkotmányjogi panasz jogorvoslati eljárásban betöltött szerepére:* <https://dfk-online.sze.hu/images/optimi%20nostri/2015/moln%C3%A1r.pdf>

A pályamunkákat nem a megadott címekkel várjuk, azok csak témamegjelölésként szolgálnak. Az adott témakörből szabadon választhatnak egy szűkebb témát.

A pályamunkákat az **alábbi szempontok** alapján értékelik a bírálók: a pályamunka felépítése, a témaválasztás eredetisége, a kifejtés nyelvi minősége, a felhasznált irodalom, a formai követelmények betartása.

A feladat keretében 20 pont szerezhető, amely hozzáadódik az összpontszámhoz.

(B) Az írásbeli közjogtörténeti alapismereti teszt

E feladatrészben a versenyzőknek egy – az SZTE Coospace elektronikus felületén elérhető – online *írásbeli tesztet* kell megoldaniuk.

A teszt kérdései kizárólag a **dualizmuskori Magyarország közjogtörténetére** korlátozódnak.

A verseny szervezői e kérdéseket **Gergely András (szerk.): Magyarország története a 19. században. Budapest, Osiris Kiadó, 2005., 327-545. pp.** című könyv alapján állítják össze.

A könyv a megfelelő hozzáféréssel online is elérhető:

<https://www.szaktars.hu/osiris/view/gergely-andras-szerk-magyarorszag-tortenete-a-19-szazadban-osiris-tankonyvek-2003/>

A versenyzőknek összesen **40 kérdésre** kell válaszolniuk.

Az online feladatlap kitöltésére rendelkezésre álló idő: **40 perc**.

E körben kérdésenként 1-1 pont, így **összesen 40 pont** szerezhető.

Kérdések típusai: feleletválasztás, igaz-hamis, képfelismerés (pl. személyek felismerése képről, szöveg alapján), olvasott szöveg értelmezése, relációanalízis, csoportosítási feladatok.

(C) A Pecha Kucha prezentáció

A Pecha Kucha prezentációs technika célja, hogy az előadók tökéletes felkészültségüket egy tömör és összefogott prezentációban bizonyíthassák. Ehhez olyan **húsz diából** álló prezentációt kell készíteniük a versenyzőknek, amelynek időzítését úgy kell beállítani, **hogy a diák 30 másodpercenként** váltsák egymást. **Ennek megfelelően a gondolategységeket úgy kell felépíteni, hogy 30 másodperc alatt kifejthetők legyenek**, mivel a diák váltakozását **nem lehet megállítani**, valamint **visszaléptetésre sincs lehetőség**.

A háromfős csapatok maguk közül szabadon jelölik ki azt az egy csapattagot, aki a csapat által közösen előkészített prezentációt nyilvánosan bemutatja.

A Pecha Kucha prezentációt **az alábbi címek közül** választva kell elkészíteni (*minden csapatnak csak egy témát kell kiválasztania*):

1. Pannónia provincia igazgatástörténete a Kr. u. I. és II. században

[A cél a római provinciák igazgatási rendszerének (ill. modelljeinek) bemutatása a principátus első két évszázadának időkeretére lehatárolva, s a kutatás fókuszát Pannonia (később pedig

Pannonia inferior) provinciátörténetére korlátozva. Fontos lenne a dolgozatban az ún. elsődleges források megjelenítése pl. antik auktorok Pannonia provinciával kapcsolatos közlései, epigráfiai emlékek.]

Megjegyzendő: nem kell átfogó tanulmányt készíteni az adott korszakról, elegendő a megadott témán belül egy kis résztéma kiragadása is.

Alapvető hazai irodalom:

MÓCSY András: *Pannónia a korai császárság idején*. Budapest, Apollo, 1975.

MÓCSY András – FITZ Jenő: *Pannonia régészeti kézikönyve*. Budapest, Akadémiai, 1990.

FEHÉR Bence – KOVÁCS Péter (szerk.): *Pannónia története Kr. u. 54-166 között*. Budapest, Károli Egyetemi, 2001.

SZABÓ Miklós – BORHY László: *Magyarország története az ókorban. Kelták és rómaiak Magyarországon*. Budapest, L'Harmattan, 2015.

2. A római társadalom rétegződése a Kr. u. I. században

[A cél a római társadalom egyes rétegei heterogenitásának a bemutatása, valamint a római kori társadalmi mobilitási lehetőségek értékelése. Fontos lenne a dolgozatban az ún. elsődleges források (pl. antik auktoroktól származó szövegek) megjelenítése.]

Megjegyzendő: nem kell átfogó tanulmányt készíteni az adott korszakról, elegendő a megadott témán belül egy kis résztéma kiragadása is.

Alapvető hazai irodalom:

ALFÖLDY Géza: *Római társadalomtörténet*. Budapest, Osiris, 2000.

HEGYI W. György - SZABÓ Edit - HAVAS László: *Római történelem*. Budapest, Osiris, 2007.

3. A Pragmatica Sanctio elfogadása és jelentősége

[A cél a Pragmatica Sanctio és utóéletének bemutatása, így pl. hangsúlyt kaphatnak keletkezési körülményei, hatása vagy közjogi szerepe.]

Ehhez segítséget nyújthatnak az alábbi linkeken online elérhető közjogi irodalmak:

<https://dt.ogyk.hu/hu/gyujtemenyismertetok/konyvismertetok/jogi-temaju-konyvek>

4. Andrásy Gyula élete és munkássága

[A cél Andrásy életművéből a jogi vonatkozású elemek megragadása, így pl. miniszterelnöki, vagy közös külügyminiszteri munkássága kapcsán várunk egy szabadon választott témát.]

Ehhez segítséget nyújthatnak az alábbi linkeken online elérhető országgyűlési dokumentumok vagy minisztertanácsi jegyzőkönyvek:

https://library.hungaricana.hu/hu/collection/orszaggyulesi_dokumentumok/

<https://adatbazisokonline.hu/adatbazis/minisztertanacsi-jegyzokonyvek-1867-1944>

5. A NATO csatlakozást és az Észak-atlanti Szerződést kihirdető törvényhez kapcsolódó viták

[A cél Magyarország NATO-hoz való csatlakozását megelőző hivatalos magyar-NATO kapcsolatok és vonatkozó programok történetének bemutatása. Továbbá, az előadás irányulhat a z Alkotmánybíróság nemzetközi szerződést kihirdető törvény alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára és megsemmisítésére irányuló indítvány tárgyában hozott 5/2001. (II. 28.) AB határozat elemzésére.]

Ehhez segítséget nyújthatnak az alábbi linkeken online elérhető irodalmak:

Magyarország a NATO-ban: https://2010-2014.kormany.hu/download/0/7b/20000/magyarorszag_a_NATO-ban.pdf

ALMÁSI Ferenc: Honvédelmünk NATO integrációs folyamatának áttekintése, tapasztalatai és következtetései jogi szempontból. PhD értekezés, 2005. <https://nkerepo.uni-nke.hu/xmlui/bitstream/handle/123456789/12032/ertekezes.pdf;jsessionid=B18EBEE44457B0155FBC3817881D8CBB?sequence=1>

Együtt a biztonságért, a NATO bemutatása: https://www.nato.int/nato_static/assets/pdf/pdf_publications/20120118_nato_security_hung.pdf

6. Népszavazási tapasztalatok - milyen szereppel bírhat a nép hangja Magyarország külkapcsolataiban

[A cél annak bemutatása, hogy a népszavazás mint a közvetlen demokrácia eszköze milyen szereppel bírt Magyarország külkapcsolatainak „nagy pillanataiban” pl. a NATO vagy EU csatlakozás során. Milyen hatással lehet a nép hangja a XXI. században, akár külföldi példák összehasonlításában pl. Brexit.]

Ehhez segítséget nyújthatnak az alábbi linkeken online elérhető irodalmak

KUKORELLI István: *Az országos népszavazás, 1989–1998.*
http://www.politikaievkonyv.hu/online/mp10/1-24_kukorelli.html

MOLNÁR Dóra: *A népszavazás és a népszavazási eljárás az új törvény tükrében – különös tekintettel az alkotmányjogi panasz jogorvoslati eljárásban betöltött szerepére:* <https://dfk-online.sze.hu/images/optimi%20nostri/2015/moln%C3%A1r.pdf>

Értékelési szempontok: az előadás *logikai felépítése*, prezentációs készség, a PowerPoint prezentáció szerkesztése, *tény- és forrásanyag felhasználása*, az előre meghatározott időkeret megfelelő *kihhasználása*.

Ezzel a feladattal összesen **40 pont** szerezhető. A zsűri további **öt ponttal** díjazhatja, ha a témaválasztás eltér az írásbeli pályamunkában feldolgozott témakörtől.

Szeged, 2022. szeptember 5.

Prof. Dr. Görög Márta s.k.
dékán